

Nemesnádudvar és Vidéke Takarékszövetkezet Nyilvánosságra hozatali tájékoztató

A Nemesnádudvar és Vidéke Takarékszövetkezet a Hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996.évi CXII. törvény (Hpt.) 137 A. §-a és a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007.(IX.4.) Korm. rendeletben foglaltaknak eleget téve az alábbiakban részletezett lényeges információkat hozza nyilvánosságra a 2009.december 31-i adatok alapján.

KOCKÁZATI ELVEK, MÓDSZEREK

Kockázatok kezelésére szolgáló stratégiák és folyamatok

KOCKÁZATI STRATÉGIA

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát.

Kockázatvállalási politika

A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelési értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a takarékszövetkezet biztonságos működését. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő többletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít.

Általános kockázatkezelési cél, hogy a Takarékszövetkezet, mint kisintézmény

- a) a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletet a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg;
- b) elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél a helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és a sztetenderdizált termékkínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél;
- c) vezetőségének és alkalmazottainak munkája során a kockázattudatosság elve mindig érvényesüljön;
- d) lényeges kockázatainak alakulását a kockázatkezelő folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és meghatározott rendszerességgel jelentést készít az Ügyvezetés, Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.

A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésre bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében.

Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság

A Takarékszövetkezet kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni, mely kockázatokat tart elfogadhatónak és melyeket nem, milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokat. Annak érdekében, hogy a Takarékszövetkezet kockázati étvágya a Takarékszövetkezet által meghatározott kockázati szintek között maradjon, a számszerűsíthető kockázatok esetében limitek kerülnek meghatározásra. A Takarékszövetkezet kockázati étvágyát 3 éves időszakra határozza meg, figyelembe véve a gazdasági célkitűzéseket.

Kockázati szerkezet

A Takarékszövetkezet kockázati szerkezetét kockázati típusonként és – a hitelezési kockázati kitettségek esetében – kitettségi osztályonként mutatja be. A kockázati szerkezet tervezett változása az üzleti szerkezetre és az üzleti stratégiára épül, ennek révén kerül összhangba az üzleti stratégiai és a kockázati stratégia képzése.

Kockázatok azonosítását, mérését figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók

Kockázatkezelés szervezete

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását. A Takarékszövetkezet a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért a kockázatkezelő, a tőketervezésért az ügyvezetés (a kockázatkezelő és az ágazatvezető bevonásával) a felelős.

A Takarékszövetkezet olyan belső védelmi vonalakat alakít ki és működtet, amely elősegíti a

- e) szervezet prudens, hatékony és megbízható, a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak megfelelő működését;
- f) szervezet eszközeinek, az ügyfelek és a tulajdonosok gazdasági érdekeinek, valamint társadalmi céljainak védelmét;
- g) a Takarékszövetkezet zavartalan és eredményes működését, a vele szembeni bizalom fenntartását.

A Takarékszövetkezet belső védelmi vonalát a felelős belső irányítási és a belső kontroll funkciók alkotják.

A felelős belső irányítás megvalósítását a Takarékszövetkezet a megfelelő szervezeti felépítés és a testületi rendszer kialakításával és működtetésével, irányítási és ellenőrzési funkciók gyakorlásával biztosítja.

A Takarékszövetkezet a hatékony és átfogó, az intézmény összes tevékenységére és szervezeti egységére kiterjedő belső kontroll funkció megvalósítása érdekében

- h) Kockázat kontroll funkció (továbbiakban: kockázatkezelés)
- i) Megfelelőség biztosítási (compliance) funkciót
- j) Belső ellenőrzési rendszert alakít ki és működtet.

Kockázatomérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre

- k) Hitelezési kockázat: általánosságban annak a kockázata, hogy a Takarékszövetkezetnek egy szerződéses partnere felé kitettsége áll fenn, és a Takarékszövetkezetet veszteség éri a szerződéses partnere nem szerződés szerinti teljesítése miatt

- l) Devizaárfolyam kockázat: annak a kockázata, hogy különböző devizákban lévő nyitott pozícióból a hitelintézetet veszteség éri a devizaárfolyamok változása miatt.
- m) Nem-kereskedési könyvi kamatkockázat: azon jelenlegi, illetve jövőbeni kockázatokat jelenti, amelyek az intézmény jövedelmezőségére, tőkehelyzetére a piaci kamatlábak kedvezőtlen változása esetén hatnak.
- n) Működési kockázat: a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a Takarékszövetkezet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázata.

A tőketervezés célja, hogy mindenkor biztosítsa a Takarékszövetkezetnél a ténylegesen vállalt kockázatoknak megfelelő tőke szintet, és járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, stabil növekedéshez is. A tőketervezés során szükséges, hogy a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatát megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza), meghatározza a kockázatok fedezéséhez belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályzatok szerinti meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre.

A Takarékszövetkezet működésével összefüggésben az alábbi kockázatokat határozza meg:

- o) Koncentrációs kockázatok: olyan kockázat, amely az azonos jellemzőkkel bíró ügyfelekkel szemben felmerülő, különböző szerződéses kapcsolatokról fakadó kockázatok együtteséből ered.
- p) Likviditási kockázat: annak kockázata, ha a Takarékszövetkezet nem képes kötelezettségeit időben teljesíteni, amikor a fizetés esedékessé válik.
- q) Reziduális (biztosítékok elfogadásából származó) kockázat: annak a kockázata, ha a Takarékszövetkezet által alkalmazott, elismert hitelkockázat mérséklési technikák a vártnál kevésbé bizonyulnak hatékonynak.
- r) Reputációs kockázat: a tőkét vagy a jövedelmezőséget közvetve érintő olyan kockázat, amely a Takarékszövetkezettről kialakult kedvezőtlen fogyasztói, üzletpartneri, részvényesi, befektetői vagy hatósági véleményből származik, és a Takarékszövetkezet külső megítélésének a kívánatos szinttől való elmaradásában nyilvánul meg.
- s) Irányítási kockázat: a felelős belső irányítás megvalósulásának kockázatát jelenti.
- t) Külső tényezők kockázata: magában foglalja a gazdaság- és jogi, szabályozói környezetből fakadó kockázatokat.

A szabályozók által meghatározott minimális tőkekövetelményt a Takarékszövetkezet a hitelezési kockázatra a sztenderd módszerrel, a működési kockázatra az alapmutató módszerével határozza meg. Azokra a kockázatokra, amelyek nem számszerűsíthetők, illetve mutatószámokkal mérhetők, limiteket határoz meg (ide tartoznak a koncentrációs kockázatok, a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatok, és a likviditási kockázat), illetve amelyek csak minőségi ismervekkel becsülhetők, azokat egyéb kontrollokkal ellenőrzi. A takarékszövetkezet a ritka, váratlan, előre nem látott esemény hatását stressz tesztekkel méri.

A nem számszerűsíthető kockázatokra tőketartalékot (tőkepuffert) képez.

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért kockázatkezelő és a tőketervezésért az ügyvezetés (kockázatkezelő és ágazati vezető bevonásával) a felelős.

A Takarékszövetkezetben a Felelős belső irányításon belül a Belső kontroll funkció keretében a Kockázatkezelés önálló szervezeti egység. A Takarékszövetkezet 1 fő kockázatkezelőt alkalmaz, aki együttműködik az ügyvezetéssel és az ágazati vezetővel, valamint a belső ellenőrzéssel.

A kockázati kontroll funkció célja annak biztosítása, hogy a Takarékszövetkezet kockázatait megfelelően azonosítsa, mérje és kezelje annak érdekében, hogy a keletkezett kockázatok mértéke ne veszélyeztesse a szervezet folyamatos működését.

Az Ügyvezetés a Takarékszövetkezet tőkemegfelelésének alakulását havonta nyomon követi, havi gyakorisággal meghatározza a szabályozási, valamint a belső tőkemegfelelést.

A Takarékszövetkezet szabályozói és belső tőkemegfelelésről negyedévente készít jelentést az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak.

A Takarékszövetkezet évente elvégzi a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatának felülvizsgálatát, amelyet a Takarékszövetkezet Igazgatósága hagy jóvá.

A kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályzatok fő elveire és pontjaira, valamint a kockázatmérséklésre és hitelkockázati fedezeti eszközök hatékonyságának ellenőrzésére szolgáló stratégiák és folyamatok.

A Takarékszövetkezet – mint sztender módszert alkalmazó hitelintézet- a szabályozói tőkekövetelmény megállapítása során a kockázattal súlyozott kitettség értékének meghatározásakor a hitelezési kockázat csökkentésére kizárólag a Hkr-ben meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkockázati fedezetet vesz figyelembe.

A Takarékszövetkezet biztosítja a hitelezésikockázat-mérséklésre alkalmazott eljárási rendjeinek, szabályzatainak az általa foganatosított intézkedéseknek és a döntések eredményeként a hitelkockázati védelemnek az irányadó joghatóság előtti érvényességét és érvényesíthetőségét.

A Takarékszövetkezet megteszi a megfelelő lépéseket a hitelkockázati fedezetre vonatkozó szabályozás hatékony alkalmazása és a kapcsolódó kockázat kezelése érdekében.

A Takarékszövetkezet előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet tárgyaként olyan vagyontárgyakat ismer el, amelyek likvid és értékálló.

A Takarékszövetkezet előre rendelkezésére bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezésikockázat-mérséklési eljárást ismer el, amelynek alapján jogosult a fedezetül szolgáló vagyontárgy ésszerű időn belüli- bírósági végrehajtás keretében vagy bíróságon kívül történő - értékesítése vagy megtartása alapján a biztosított követelés kielégítésére az ügyfél- vagy ahol a fedezet harmadik személy birtokában van, e harmadik személy – nemteljesítése, fizetéképtelensége esetén, vagy egyéb, a felek megállapodása szerinti, a kielégítési jog megnyíltát eredményező hitelesemény beálltakor. A fedezetként elfogadott eszköz értéke és az ügyfél hitelminősége közötti korreláció nem lehet jelentős.

A takarékszövetkezet előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezésikockázat-mérséklési eljárást ismer el, amelynek nyújtója megbízható és a hitelkockázati fedezetre vonatkozó megállapodás az irányadó joghatóság előtt érvényes és érvényesíthető, valamint eleget tesz a Hkr-ben rögzített feltételeknek.

A Takarékszövetkezet a kihelyezésről történő döntés először meggyőződik a szükséges fedezetek, illetőleg biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről. A döntés alapjául szolgáló iratokat az ügyletre vonatkozó szerződéshez kell csatolni.

A fedezetek felülvizsgálata során a Takarékszövetkezet kiemelt figyelmet fordít a Hkr.-ben rögzített kapcsolódó rendelkezésekre. Ezek közül kiemelkedő, hogy a felülvizsgálatot kizárólag független ingatlanvagyon-értékelő végezheti abban az esetben, ha a piaci árhoz viszonyítva jelentősen csökken, vagy a nyújtott kölcsön értéke meghaladja a három millió eurót, vagy ennek megfelelő forintban vagy más devizanemben fennálló összeget, vagy a Takarékszövetkezet szavatoló tőkéjének öt százalékát.

A Takarékszövetkezet a fedezetek értékének változásait, a fedezetek elfogadhatóságának szempontjaiban bekövetkezett változásokat rendszeres időközönként figyeli és ellenőrzi, valamint utólagosan is felülvizsgálja.

Az éves felülvizsgálat az adósok kockázati szempontú – jogi helyzetükre, gazdálkodási viszonyaikra és a Takarékszövetkezettel fennálló kapcsolatuk megítélésére kiterjedő – átfogó értékelését jelenti.

A fedezetek felülvizsgálata, újraértékelése az éven túli kockázatvállalás esetén nem lakóingatlanoknál éves gyakorisággal, lakóingatlanoknál három évente történik. Az újraértékelése során a Takarékszövetkezet fedezetek mérlegletét, állapotát és érvényesíthetőségét vizsgálja.

A kockázatmérésnél figyelembe vételénél általános alapelvnek tekinthető, hogy ha a kitétség súlyozásánál a kockázatmérésnél már figyelembe vették, akkor a fedezet kockázatmérésnélként nem számítható be. A Takarékszövetkezet, mint egyszerű módszert alkalmazó hitelintézet számára további megkötés, hogy nem veheti figyelembe a kockázatmérésnél, ha a kitétség lejárata hosszabb, mint a fedezeté.

A kockázatmérésnél figyelembe vételével kapcsolatosan általános szabály, hogy a kitétség tőkekövetelménye a kockázatmérésnél figyelembe vételét követően nem lehet magasabb, mint a kockázatmérésnél hatásának figyelembe vétele nélkül.

Szavatoló tőkével kapcsolatos információk

A Takarékszövetkezet 2009.12.31-i szavatoló tőkéje a táblázatban foglaltak szerint alakult:

Adatok millió Ft-ban

1	KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ SZAVATOLÓ TŐKE ÖSSZESEN	308,909
2	ALAPVETŐ TŐKE	269,087
3	ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TŐKEELEMÉK	59,512
4	Befizetett jegyzett tőke	56,108
5	a) Cégbíróságon bejegyzett tőke	56,108
6	Számviteli Tőke tartalék	3,404
7	ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TARTALÉKOK	216,046
8	Tartalékok	190,325
9	Lekötött tartalék alapvető tőkeként figyelembe vehető része	0,764
10	Számviteli lekötött tartalék	0,764
11	Általános tartalék	33,219
12	Eredménytartalék	156,342
13	a) Számviteli eredménytartalék, ha pozitív	156,342
14	Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti vagy évközi	25,721

	eredmény, ha pozitív	
15	ÁLTALÁNOS KOCKÁZATI CÉLTARTALÉK a kockázattal súlyozott kitétség értékek összegének 1,25 %-áig	2,599
16	(-) EGYÉB LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TÖKÉBŐL	-9,070
17	(-) Immateriális javak	-9,070
18	JÁRULÉKOS TŐKE	39,822
19	Értékelési tartalékok	39,822
20	a) értékhelyesbítés értékelési tartaléka	39,822
21	Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke	0

A HITELINTÉZET TŐKEMEGFELELÉSE

A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek és stratégiák

A tőkemegfelelés követelményrendszerét szabályozó hazai jogszabályok, jogszabály módosítások előírják, hogy a Takarékszövetkezetnek a tőkemegfelelésre belső értékelési folyamattal kell rendelkeznie. A PSZÁF erre vonatkozó útmutatója, valamint a hitelezési kockázat sztenderd módszerét alkalmazó hitelintézet számára kiadott PSZÁF vezetői körlevelének megfelelően a közös intézményvédelmi rendszerhez tartozó kis intézmények számára az intézményvédelmi rendszer kidolgozta azokat az eljárásokat, módszereket, melyeket a tagok közösen alkalmaznak. A Takarékszövetkezet az OTIVA által kidolgozott szabályzatokat elfogadta, azokat a működésbe, a kockázatok kezelése, illetve a tőkemegfelelés értékelése során alkalmazza.

A tőkemegfelelés a rendelkezésre álló tőke és a kockázatok fedezéséhez szükséges tőke különbsége.

Belső tőkemegfelelés értékelés folyamat mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet Vezető Testületei biztosítják, hogy

- A Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza)
- A Takarékszövetkezet meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre; és
- Hatékony kockázatkezelési rendszert működtesse, és azt folyamatosan fejlessze.

A Hpt. 76/K §-a (2) szerint a Takarékszövetkezet belső tőkemegfelelés értékelési folyamata arányos tevékenysége jellegével, nagyságrendjével és összetettségével.

A Takarékszövetkezet a Hpt. 13/c §-ában, 76/K §-ában és a 145/A §-ában szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősíti magát, mert

- u) Nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz
- v) Termékeit és szolgáltatásait Magyarországon nyújtja, nem végez határon átnyúló szolgáltatást
- w) Viszonylag kis részesedéssel rendelkezik
- x) A Hpt. 76.§ (1) bekezdésében meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális

tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket

A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatra vonatkozó szabályzatot a Takarékszövetkezet Igazgatósága elfogadta és évente felülvizsgálja.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1. Kockázati stratégia meghatározása
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések elkészítése
3. Tőketervezés – a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegezése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

A Hpt. 76.§-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázati kategóriák tőkekövetelménye kitétségi osztályonként 2009.12.31-én.

Adatok millió Ft-ban

1	SA módszer tőkekövetelménye kitétségi osztályok szerint összesen:	105,763
2	Központ kormányok és központi bankok	0
3	Regionáliskormányok vagy helyi önkormányzatok	0
4	Közszektorbeli intézmények	0
5	Multilaterális fejlesztési bankok	0
6	Nemzetközi szervezetek	0
7	Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	36,350
8	Vállalkozások	38,008
9	Ebből: rövid lejáratú követelések	0
10	Lakosság	2,928
11	Ingatlannal fedezett követelések	18,473
12	Késedelmes tételek	0,628
13	Fedezett kötvények	0
14	Kollektív befektetési értékpapírok	0
15	Egyéb tételek	9,376

A felhígulási kockázatára vonatkozóan

a.) a késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatban való megközelítése

A kilencven napot meghaladóan, lényeges törlesztési késedelembe esett tételre az alábbiakban foglaltak kivétellel a kitétségnak az (egyedileg) elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék figyelembe vételével számított összegéhez a következő kockázati súlyokat kell alkalmazni.

- b) 150%-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke kevesebb, mint a kitétség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel – nem biztosított részének 20 %-a
- c) 100 %-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitétség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke – elismert hitelkockázati fedezettel –nem biztosított részének 20 %-a

Az ügyfélnek a Takarékszövetkezettel vagy leányvállalatával szembeni kilencven napon vagy három hónapon keresztül folyamatosan fennálló olyan késedelmes fizetési kötelezettsége minősül lényegesnek, amelynek összege meghaladja

- a) A lakossággal szembeni kitettség esetén
 - a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért, vagy
 - az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát vagy az egy havi törlesztő részletet és
- b) az a) pontban meghatározott kitettségi osztályba tartozó kitettségen kívül bármely más kitettségi osztályba tartozó kitettség esetén
 1. a kettőszázötvenezer forintot, vagy
 2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát

A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, lakóingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett eredetileg 35%-os kockázati súlyozású kitettségek az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értékével csökkentett részéhez

- c) 50%-os kockázati súly alkalmazható, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értékének 20 %-a,
- d) Egyébként 100 %-os kockázati súlyt kell elrendelni.

A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, és lakóingatlanok nem minősülő ingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett, eredetileg 50 %-os kockázati súlyozású kitettségek az elszámolt értékvesztéssel és céltartalékkal csökkentett értékéhez 100 %-os súlyt kell rendelni.

A késedelmes tétel fedezettel ellátott részének meghatározása esetében elismert hitelezéskockázat-mérséklő tétel vehető figyelembe.

Ha a késedelmes tétel nem elismert, de a PSZÁF által a hitelkockázat-mérséklésre vonatkozóan meghatározottak szerint megfelelőnek tekintett, hitelkockázat-mérséklő tétellel teljesen fedezett, valamint az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább az értékvesztés elszámolása és a kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéknek a 15 %-a, akkor 100%-os kockázati súlyt kell alkalmazni.

b.) az értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek

A céltartalékképzés és értékvesztés elszámolása során a takarékszövetkezet a 2000.évi C. törvény, valamint „A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól” szóló 250/2000(XII.24.) Kormányrendelet alapján jár el.

Az értékvesztés, illetve annak visszairása, vagy céltartalékképzés, -felszabadítás, illetve – felhasználás meghatározásánál alapvetően a várható megtérülést, illetve a veszteség jellegű jövőbeni fizetési kötelezettséget kell figyelembe venni. Ha eszközök esetében a könyv szerinti érték várható megtérülésénél magasabb, akkor értékvesztést kell elszámolni, ha alacsonyabb, akkor az értékvesztés visszairásával kell az eszköz könyv szerinti értékét növelni.

A várható megtérülés meghatározása során a takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- e) A veszteségek keletkezésének valószínűségét és nagyságát
- f) A megtérülés valószínűségét
- g) Az eszközök minősítési kategóriáját
- h) A befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírásokat.

Befektetési és forgatási célú értékpapírok esetén a várható piaci érték meghatározásakor a Takarékszövetkezet a kibocsátó tartós piaci megítélését, ennek tendenciáját, a befektetés tőzsdei vagy tőzsdén kívüli árfolyamát, a jegyzett tőke/saját tőke arányát, annak tendenciáját, illetve azt veszi figyelembe, hogy lejáratkor, beváltáskor a kibocsátó várhatóan megfizeti-e és milyen mértékben az értékpapír névértékét.

A Takarékszövetkezet forgatási és befektetési célú állampapírokban való kihelyezései kockázatmentesnek minősülnek, így azok kapcsán értékvesztés elszámolására nem kerül sor.

Az átvett eszközök, készletek, egyéb követelések esetében a Takarékszövetkezet a megtérülés valószínűségét vizsgálja.

Ügyfélkövetelés esetén a Takarékszövetkezet a bruttó könyv szerinti érték és a várható megtérülés arányát veszi figyelembe. Amennyiben a kettő arányában a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik, úgy értékvesztést számol el.

Az ügyfélkövetelések várható megtérülésének megítélése során a várható veszteség megállapításakor – figyelembe kell venni, hogy az ügyféllel szembeni követelések állami garanciával, I.osztályú hitelintézet készfizető kezességével, I. osztályú bankgaranciával, készpénzfedezettel (pl. óvadék) biztosított-e. Ez esetben az előbbieket figyelembevételével számított tényleges veszteség alapján kell az értékvesztés összegét meghatározni.

Amennyiben a minősítés során az ügyfélkövetelés várható megtérülése magasabb a könyv szerinti értéknél, azaz a minősítési kategória javul, úgy az értékvesztés visszairásával a könyvszerinti értéket növelni kell, de maximum a bekerülési érték erejéig.

A befektetések és forgatási célú értékpapírok esetében ha a minősítéskori piaci érték jelentősen és tartósan magasabb az értékpapír könyv szerinti értékénél, úgy értékvesztés visszairásával növeli a Takarékszövetkezet a könyv szerinti értéket, de maximum a beszerzési ár, illetve a névérték erejéig.

Az átvett eszközök, készletek és egyéb követelések tekintetében az értékvesztés visszairása akkor lehetséges, ha a követelés értéke teljes egészében megtérül.

c.)a számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezéskockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege, és a kitettség értékek átlagos értéke kitettségi bontásban

Adatok millió Ft-ban

Kitettségi Osztály	Db.szám	Állomány	Átlagos állomány
Vállalkozásokkal szemben	164	472,542	2,881
Lakossággal szemben	489	48,801	0,099
Ingatlanl fedezett	317	644,283	2,032
Késedelmes tételek	81	8,046	0,099

d) a kitettségek földrajzi – legalább országonkénti- megoszlása kitettségi osztályonként

A Takarékszövetkezet nem végez határon átnyúló tevékenységet.

e) a kitettségek ügyfélkategória szerinti megoszlása kitettségi osztályonként

adatok millió Ft-ban

Kitettségi osztály	Ügyfélminősítési kategória				
	A	B	C	D	E
Vállalkozással szembeni kitettség	422,405	70,197	17,28	0	0
Lakossággal szembeni kitettség	43,395	8,648	0,722	0	0
Ingatlannal fedezett kitettség	571,884	48,983	25,28	0	0
Késedelmes tételek	1,132	0,281	6,504	0,101	0,029

f) a kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítása :

adatok millió Ft-ban

Kitettségi osztály	Hátralevő futamidő			
	Lejárt	1 éven belüli	1-5 év közötti	5 éven túli
Központi kormányval és központi bankkal szembeni kitettség	0	478,398	0	0
Hitelintézzettel szembeni kitettség	0	1681,768	2,451	0
Vállalkozással szembeni kitettség	0	83,283	60,467	366,131
Lakossággal szembeni kitettség	0,061	18,294	33,889	0,52
Ingatlannal fedezett kitettség	0	7,982	106,502	531,663
Késedelmes tételek	0,31	0,266	7,064	0,406
Egyéb tételek	0	141,741	0	0

g) ügyfél kategória szerinti megoszlásban összesítve

1. a késedelmes tételek

adatok millió Ft-ban

Ügyfélminősítési kategória	Kitettség értéke
A osztályú adós	1,132
B osztályú adós	0,281
C osztályú adós	6,504
D osztályú adós	0,101
E osztályú adós	0,028

2. az elszámolt és visszaírt értékvesztést, illetve képzett és felhasznált céltartalékot, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeget

adatok millió Ft-ban

Ügyfélminősítési kategória	Nyitó	Képzés	Visszaírás	Átértékelési korrekció	Záró
A osztályú	31,640	16,510	-15,293	0,093	32,950
B osztályú	3,667	3,818	-2,140	-0,014	5,331
C osztályú	1,421	6,851	-0,490	0,003	7,785
D osztályú	0	0,236	0	0	0,236
E osztályú	5,788	0,018	-0,003	0	5,803
Összesen	42,516	27,433	-17,926	0,082	52,105

h) a hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitétségeket - az elszámolt értékvesztésekkel, illetve képzett céltartalékokkal csökkentve – földrajzi – legalább országonkénti – megoszlás szerinti bontásban.

A Takarékszövetkezetnek nyilvánosságra hozatali adata nincs, mivel határon átnyúló tevékenysége nincs.

SZTENDERD MÓDSZER

A Takarékszövetkezet a PSZÁF által elfogadott hitelminősítő szervezeteket fogad el.

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/a.§ értelmében sztenderd módszer szerint, a hitelezési kockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitétség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitétséget a Hkr.-ben meghatározott kitétségi osztályok valamelyikébe sorol be.

A kitétség besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a PSZÁF-nak szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM rendelet előírásait, a PSZÁF-nak az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormányzatnak és a központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet általi minősítése, ezért a központi kormányzattal és a központi bankkal szembeni kitétségnél a PSZÁF által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján, az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyokat alkalmazza a Takarékszövetkezet. A további kitétségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

A Takarékszövetkezetnek csak a Magyar Állammal és a központi bankkal szemben van kitétsége, olyan kitétséggel nem rendelkezik, amelyre vonatkozóan közzé kellene tennie a külső hitelminősítő szervezet nevét, illetve hitelminősítését.

HITELEZÉSI KOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉS

A mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elvei és pontjai, valamint ezen fedezetet igénybevétele mértéke

A Takarékszövetkezet nem alkalmazza a mérlegen belüli és kívüli nettósítást.

A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei és pontjai

A takarékszövetkezetnél jogi biztosíték nélkül aktív ügylet nem köthető.

A Takarékszövetkezet hitelkapcsolat létesítése esetén – a potenciális hitelkockázatok lefedése, a megtérülés biztonsága érdekében – az ügyfelekkel/partnerekkel létrejött szerződésben/ügyletben meghatározott mértékű biztosíték nyújtását tölti ki.

A hitel-előtörlesztés és hiteldöntés során alapvetően az adott ügyletből való megtérülés kockázatát kell vizsgálni és felmérni, emellett azonban az ügylet mögött álló biztosítékoknak minden esetben fedezetet kell nyújtaniuk a tőkekövetelésre, valamint járulékos költségekre.

A kihelyezésről történő döntés előtt meg kell győződni a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, valós értékéről, érvényesíthetőségéről, hozzáférhetőségéről, valamint a kockázatvállalás időtartama alatt figyelemmel kíséri az ezekben bekövetkezett esetleges negatív és pozitív változásokat.

A fedezettség optimalizálása, azaz a fedezetek megosztása érdekében a Takarékszövetkezet által kockázatosnak minősített konstrukciók, illetve nagykockázatnak minősülő kihelyezés esetében az adott ügyletbe többféle biztosíték együttes alkalmazását kell kikötni. Többféle biztosíték kikötése esetén a szerződésben rögzíteni kell, hogy nem teljesítés illetve nem szerződés szerű teljesítése esetén a Takarékszövetkezet jogosult megválasztani a biztosítékok felhasználásának sorrendjét.

Magánszemélyek és vállalkozások esetén lehetőség szerint az adós és adóstárs vagy közeli hozzátartozója magánvagyonát döntéstől függően kell bevonni a fedezetek körébe.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a felszámolási eljárásra vonatkozó előírásokra, nevezetesen arra, hogy a zálogjoggal, óvadékkal biztosított követelés csak abban az esetben érvényesíthető, ha a biztosítéki szerződést a felszámolási eljárás megindítása előtt 12 hónappal kötötték, s jegyeztették be az ingatlan-nyilvántartásba, illetve a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál vezetett nyilvántartásba.

A fedezetek biztosítása érdekében a hiteligénylőtől nyilatkozatot kell bekérni arra vonatkozóan, hogy bírósági végrehajtás, illetve felszámolási eljárás nem folyik ellene.

A fedezet meghatározásakor minden esetben figyelembe kell venni az ügylet jellegét, az ügyfél személyét (ügyfél- illetve partnerminősítés) és a fedezetek értékállóságának biztosítását.

A jelzálogterhelésnél figyelembe kell venni a bejegyzés ranghelyét, az előző rendhelyeken szereplő bejegyzéseknek az ingatlan könyv szerinti értékéhez vagy a vagyonértékelő által meghatározott értékéhez (ha ez utóbbi alacsonyabb) viszonyított hányadát.

A Takarékszövetkezet fedezetként általában tehermentes ingatlant fogad el.

Az elismert biztosítékok fő típusai:

A hitelezési kockázat minimális szabályozási tőkekövetelménye megállapítása szabályairól szóló utasításban meghatározott elismert biztosítékok közül a Takarékszövetkezet a hitelezési gyakorlat során az alábbi elismert biztosítékokat fogadja el:

- Ingatlan biztosítékok
- Pénzügyi biztosítékok
- Garancia, kezesség
- Árbevétel engedményezés
- Ingó biztosíték

A garanciát nyújtók és kezességet vállalók hitelminősítési kategóriája a Hkr. 108.§ (1) bekezdése szerinti bontásban, valamint a hiteldirektíva partnerek hitelminősítési kategóriái:

Csoportosítás (a HKR szerint)	Minősítési kategória					
	1 (AAA -AA-)	2 (A+ A-)	3 (BBB+ BBB-)	4 (BB+ -B-)	5 (B+ -B-)	6 (CCC+ CCC-)
a) központi kormány és központi bank			X			
b) regionális kormány és helyi önkormányzat						
c) multilaterális fejlesztési bank						
d) Európai közösség, Nemzetközi Valutalap, Nemzetközi Fizetések Bankja						
e) HKR 6. § (2)-(3) bekezdésben meghatározottnak megfelelő közszektorbeli intézmény						
f) hitelintézet és befektetési vállalkozás (pl. MTB Zrt)						
g) vállalkozás, ideértve a hitelintézet és befektetési vállalkozás anyavállalatát, leányvállalatát és Szm.szerinti kapcsolt vállalkozását, ha 1. elismert hitelminősítő szervezet általi						

minősítéssel legalább 2. hitelminősítési besorolással rendelkezik						
h) hitelintézetivel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozás						

A hitelezésikockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezésikockázati koncentrációkkal kapcsolatos információk

A hitelezésikockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati koncentrációk a Takarékszövetkezetnél jelenleg nincsenek.

Az olyan kitétségek – mérlegen belüli vagy kívüli nettósítás utáni – értéke, amelyek esetében készfizető kezesség, garancia vagy hiteldirektíva került figyelembe vételre

Adatok millió Ft-ban

Garancia nyújtó	Kitettség összege e Ft.
Központi Kormány készfizető kezessége	
Garantiqa Hitelgarancia Zrt készfizető kezessége	39,780
AVHGA Zrt. készfizető kezessége	49,988

Az elismert pénzügyi biztosítékok és más elismert hitelkockázati fedezetek által fedezett, teljes kitétség értékek

Ezt az információt a takarékszövetkezet a Hpt 137/A.§(4) bekezdésének b) pontja alapján védett információnak minősítette, mert ezen adatok nyilvánosságra hozatala a takarékszövetkezet gazdasági érdekeit sérti.

KERESKEDÉSI KÖNYV

A Takarékszövetkezet 2009.évben kereskedési könyvet nem vezetett, így december 31-ére vonatkozóan adatszolgáltatása nincs.

KERESKEDÉSI KÖNYVBEN NEM SZEREPLŐ RÉSZVÉNYEK ÉS POZÍCIÓK

Adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Nyilvántartási érték
Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt	17 641
Tak-Invest Kft.	500
Hitelgarancia Rt.	100
Bács-Metak Kft.	150
Szabadszállás és Vidéke Takarékszövetkezet	5 000

Működési kockázat

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/J § értelmében az Alapmutató módszer szerint számolja, amelynek összege a 2009.évi adatok figyelembe vételével: 23 970 ezer Ft.

Nemesnádudvar, 2010. május 31.

Nemesnádudvar és Vidéke Takarékszövetkezet
Igazgatósága